

Högmässa den 9 mars 2025 i samband med prostvisitation av Kungsängen och Västra Ryds församling

Vi prövas i våra liv. Går vi till oss själva finns där både sorger och svårigheter som bränner. Vi ser ingen utväg ur mörkret alla gånger. Vi vet inte vilken väg vi skall gå. Vi trevar oss fram, men vi kommer inte särskilt långt. Våra krafter och perspektiv är begränsade. Det finns en ondska Det blir vi påmind om denna söndag i fastan.

Vi vill inte tala om det onda, än mindre räkna med det; men det finns där: det onda både inom oss och i vår tillvaro. Alla goda ordningar och mönster går snabbt att bryta ner och förstöra. Guds närvaro handlar inte bara om ledning och närvaro, utan även om en kamp mot mörkret och allt destruktivt.

1. Församlingens kontext

Det är en utmaning att vara kyrka i en postmodern värld. Föreställningar är individuella samtidigt som individen söker sina rötter. Församlingen rymmer samtidigt dessa två perspektiv genom de rötter som finns till en gammal jordbruksbygd och genom de rötter som finns till det nya och samtida: den växande förorten i region Stockholm. Församlingen kan på flera sätt vara en brygga mellan det gamla och nya – rötter och postmodernitet.

Upplands Bro kommun i region Stockholm är en växande kommun. Livgardet är en stor arbetsgivare och många som arbetar på regementet bor i församlingen. Detta är kommun där även många pendlar till sina arbeten i Storstockholm. Församlingen har ett ca 7 500 medlemmar (40 %) och flertalet av de boende är barnfamiljer.

2. Kyrkorum och verksamhetslokaler

Församlingen har i sin ägo förnämliga gudstjänstrum, som är klenoder och som andas närhet och kontinuitet över århundraden.

Idag bedrivs ingen verksamhet vid Brunnagården. I stället hyrs lokalerna ut. Samtidigt planeras det för skolor i Brunna. Två frågor infinner sig:

- Hur ska Brunnagården användas framöver?
- Kan verksamhet redan idag flyttas över?

Invid Kungsängens kyrka finns och ändamålsenliga expeditions- och verksamhetslokaler. Likaså finns verkstadslokaler med vidhängande personalutrymmen för medarbetarna inom begravningsverksamheten. Det är lokaler emellertid som kan behövas ses över inom de närmaste åren.

2.1.Församling och församlingsstyrelse

Kungsängen-Västra Ryds församling, kan jag konstatera idag, är alltså väl rustad för det grundläggande uppdraget enligt Kyrkoordningen. Stora investeringar har gjorts i fastigheter.

Församlingens ekonomi är trots investeringarna god. Sedan år 2000 utgör de båda tidigare församlingarna Kungsängens församling respektive Västra Ryds församling en församling, vilket ger stabilitet och överskådlighet.

Församlingen har en engagerad och kunnig kyrkorådsordförande. Det finns nu ett momentum för kyrkorådet som han leder, dels vid rekryterande av en ny kyrkoherde och kyrkoherdens introduktion samt dels under hösten och genom att arbeta med en omvärldsanalys. Kyrkorådets roll behöver förtydligas och förankras i församlingen. Det är kyrkorådet som styr församlingen genom inriktningsmål och budget utifrån:

- Församlingsinstruktion
- Målkapital
- Lokalförsörjningsplan
- Personalrekryteringar och personalutveckling

Kyrkorådet har en stor utmaning i sin uppgift i att vara församlingens styrelse. Detta kräver både mod, utbildning och ett utvecklat strategiskt tänkande.

I församlingen finns två frikyrkor. Det ekumeniska samarbetet kunde vara bättre. Församlingen har inte arbetat med Regnbågsnyckeln. Tidigare arbetade församling med miljödiplomering och var diplomerade. Ett arbete som kan återupptas.

2.2.Kyrkoherden och medarbetarna

I en församling måste finnas en ledningskultur. Det handlar om att både leda och att bli ledd (vilja bli ledd). Kyrkoherden, har ett stort ansvar i församlingen. Dennes stöd finns primärt i de församlingsanställda och förtroendevalda.

Samtidigt är den erfarenhet som kyrkoherden har avgörande. Helhetsansvaret ligger hos kyrkoherden för all den ekonomi, personal och verksamhet som utgör församlingen. Den nu vikarierande kyrkoherdens insats i församlingen har varit nödvändig, stabiliserande och utvecklande. Tillsättningen av ny kyrkoherde och introduktionen av den nye kyrkoherden är av stor vikt.

- Hur kan ett introduktionsprogram för ny kyrkoherde se ut?
- Kan den nuvarande vikarierande kyrkoherden finnas med under en övergångsperiod?

Kyrkoherden har även en betydande roll i kommunen, liksom det nätverksbyggande som kyrkoherden, kyrkorådet och församlingsmedarbetarna gemensamt kan åstadkomma i kommunen.

Kungsängen-Västra Ryds församling har, vill jag därmed också ha sagt, engagerade medarbetare. Det är de anställda som har att förverkliga den vision och de mål som församlingens styrelse utifrån Församlingsinstruktionen har sätter upp. Varje anställd har ansvar inom sitt arbetsområde, men varje anställd ansvarar även för församlingens utveckling i stort. Det är viktigt att medarbetarna har en förståelse för och kunskap om församlingens styrning och ledning samt deras utmaningar.

Återigen vill jag understryka vikten av, att kompetensen hos medarbetarna hela tiden utvecklas och kompetensöverföring säkerställs, då någon medarbetare eventuellt slutar. Församlingens styrka ligger i dess medarbetare på flera sätt och vis samt i en kompetens och i ett kunnande över tid.

3. Församlingens grundläggande uppdrag

Det är tydligt för en utomstående betraktare, att Kungsängens församling har sin identitet i en stark bygdekänsla.

Ta tillvara alla de goda krafter som finns runt omkring er. Jag är övertygad om, att det finns många som vill vara med och bidra till församlingens utveckling i till exempel Hembygdsförening, Folkdansgille, Soldathem och kommunens engagerade ledning

3.1.Mission

Mission är information och kommunikation.

Församlingen måste naturligtvis reflektera över hur kyrka och församling ska nå ut med information om verksamheter och hur Svenska kyrkans värdegrund kommuniceras.

3.2.Gudstjänsten

Församlingen har *en* söndaglig Högmässa i Kungsängens kyrka. Gudstjänster för barn och familjer har bortprioriterats.

- Går det på en söndag att fira två gudstjänster dels en gudstjänst för små och stora eller ha en musikal, dels fira en kvällsmässa en gång i månaden?
- Hur kan alla gudstjänster eller mässor vara mer familjevänliga?

Det finns också önskemål om kvällsmässor för att nå de som under dagarna är på annat ort. Kyrkoråd och kyrkoherde behöver reflektera över gudstjänstlivet och öppna upp för flera olika typer av gudstjänster, men bibehålla en kontinuitet i gudstjänstfirandet.

Västra Ryds kyrka

I Västra Ryds kyrka firas gudstjänst eller mässa en söndag i månaden i samband med retreat eller ikonmålarkurs. Under de år kyrkan var stängd arbetades med planer på kyrkans användning. Retreater och ikonmålning blev en del av planerna. Det som planerades har genomförts.

- Hur kan man utveckla arbetet med retreater, hur kan man lyfta det goda arbete som görs i denna fantastiska miljö?
- Det unika och goda arbete som byggts upp runt kyrkan utvecklas av församlingen och ges möjlighet till vidare utveckling?

3.3.Undervisningen

Församlingen har tidigare haft många konfirmander från andra församlingar, vilket innebär att konfirmandstatistiken kan vara lite missvisande. Numera erbjuder församlingen endast konfirmandverksamhet på hemmaplan och ingen utlandsresa. Detta har inte påverkat konfirmandverksamheten märkbart i år.

Församlingen kunde vid en revidering av Församlingsinstruktionen utgå från ”Undervisning”. Det skulle då bli tydligt att det undervisande perspektivet skulle få konsekvenser för bland annat gudstjänstlivet och de andra delarna inom Församlingsinstruktionen (”GUDM”).

Det finns tre pedagogtjänster och en kantor, som finns med i konfirmand- och skolarbetet. Två av pedagogtjänsterna har delade tjänster med 50% på andra uppgifter och den tredje har fått ta över uppgifter från diakontjänsten som är vakant.

Det finns för närvarande ingen präst med i konfirmandarbetet vilket strider mot Svenska Kyrkans konfirmandriktlinjer. Det planeras en Taizeresa för unga ledare. Ett förslag kan vara att de delade tjänsterna ses över och blir renodlade pedagogtjänster.

Utifrån Församlingsinstruktionen, så är arbetet med barn och unga en viktig del i församlingens arbete.

- Det har tidigare funnits en mäsas där man erbjuder bibelsamtal efter gudstjänsten – går detta att starta om?
- Vad händer om församlingen utgår från Undervisning i vid en revidering av Församlingsinstruktionen?

Skolkyrkoverksamheten i församlingen tre vandringar per år. Målet är ett möte i varje årskurs. Församlingen har också lovaktiviteter varje skollov för ca 60 barn.

3.4.Diakonin

Församlingen har två inrättade diakontjänster.

Den diakon som finns i församlingen idag samverkar med kommunen, för att motverka gängkriminalitet på ett förtjänstfullt sätt inom GVI = *Group Violence Intervention*. Målet med GVI är:

- färre fall av dödligt och grovt våld utfört av kriminella grupper
- ökad upplevd trygghet i samhället

Diakonen är också en viktig aktör inom POSOM.

Från kommunledningen finns en vilja att stärka samarbetet med församlingen. Det finns ett interreligiöst råd som arbetar med frågor om existentiell hållbarhet. Kommunen vill bygga ett samhälle där kyrkan är en viktig del. Det finns en vilja att göra skillnad.

3.4.1 Livgardet

Livgardet har 2586 anställda. Därtill kommer värnpliktiga. Församlingen har en militärpastor anställd som även den gör en förtjänstfull arbetsinsats med bland annat gudstjänster (korum) och regelbunden närvaro på Soldathemmet. Militärpastorns uppdrag och mål är chefsrådgivare, själavårdare och krisstödjare.

4. Slutord

Jesus lidande kärlek är vår förebild. Kristus gick vägen som ledde allt längre ner i mörkret och ondskan. Han stannade kvar i avgrundsdjupet och besegrade allt ont. Detta är denna söndags tema. Jag vill emellertid påminna om och sammanfatta min visitation med följande sex punkter.

Församlingen behöver **utveckla och reflektera** över:

- kyrkorådets roll och ledning av församlingen genom mål och budget samt övergripande styrdokument.
- den nye kyrkoherdes introduktion och ledning av församlingen såsom ledare och ytterst ansvarig för ekonomi, personal och verksamhet.
- det pedagogiska arbetslaget inom åldersgrupperna 0–18 år.

Församlingen kan **glädjas åt och utveckla**:

- gudstjänstlivet som skulle kunna rymma flera olika typer av gudstjänster för små och stora.
- det goda arbete som görs i Västra Ryds kyrka och fantastiska omgivande miljö.
- Det goda samarbetet med kommunen (GVI och POSOM) och Livgardet.

Det viktigaste att minnas och bära med sig ut vardagen är, att längst inne i mörkret och där smärtan är som störst; där är Gud. Därför att där har Jesus redan varit. Han går med oss därifrån ut i ljuset och tillbaka till livet. Jesus är med oss alla dagar i med och motgång. Det lär oss denna söndag och allt gott församlingsarbete. Amen.